

“Milli Dadlar” layihəsinin və eyniadlı onlayn platformanın təqdimat mərasimi

Mayın 2-də Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin (DTA) təşəbbüsü, DTA tabeliyindəki Azərbaycan Milli Kulinariya Mərkəzinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) birgə əməkdaşlığı çərçivəsində hazırlanan “Milli Dadlar” layihəsinin və eyniadlı onlayn platformanın təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbirdə AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli, AR Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev, AMEA-nın Rəyasət Heyəti aparatının, elmi müəssisə və təşkilatlarının və Dövlət Turizm Agentliyinin əməkdaşları, media nümayəndələri iştirak ediblər. Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin AMEA-nın Rəyasət Heyətinin binasında yerləşən büstü önünə tər güllər düzülüb.

Təqdimat mərasimini giriş nitqi ilə açan AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli bildirib ki, Azərbaycan milli mətbəxi zəngin tarixi köklərə malik ümummilli mədəniyyətimizin ayrılmaz hissəsi olmaqla, xalqımızın məişətini, adət-ənənələrini, dünya görüşünü və həyat tərzini əks etdirir. Akademik İsa Həbibbəyli bu zəngin mədəni irsin qorunması, sistemli şəkildə öyrənilməsi, dünyaya təbliği və gələcək nəsillərə ötürülməsinin xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib.

Qeyd edib ki, son illərdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə AR Dövlət Turizm Agentliyi arasında arxeoloji qazıntılara dair birgə əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur və bugünkü tədbirle əməkdaşlıq münasibətlərimiz mətbəx sahəsində də elmi-praktik fəaliyyətlərlə genişləndiriləcək.

Artıq Akademiyanın Tarix və Etnologiya, eləcə də Folklor institutlarında Azərbaycanın zəngin mətbəx mədəniyyətinin öyrənilməsinə başlanıldığını deyən akademik İsa Həbibbəyli bununla bağlı sözügedən müəssisələrdə daxili imkanlar hesabına yeni şöbələr yaradılacağını, mətbəx irsimizin kompleks şəkildə tarix, folklor və etnoqrafik baxımdan tədqiq ediləcəyini, AR Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən isə həm respublika, həm də beynəlxalq səviyyədə təbliğinin həyata keçiriləcəyini diq-

qətə çatdırıb. AMEA rəhbəri bu istiqamətdə fəaliyyətin icrası məqsədilə qurumların birgə təşkilatçılığı ilə konfransların, təqdimat mərasimlərinin təşkili, eləcə də nəşrlərin hazırlanmasının qarşıya məqsəd qoyulduğunu söyləyib.

AMEA prezidenti, həmçinin milli mətbəx mədəniyyətimizin başqa xalqlar tərəfindən mənimsənilməsinə cəhdlər edildiyini və öz adlarına çıxmağa çalışdıqlarını deyib, kulinariya və mədəni irsimizin aparılacaq elmi tədqiqatlar və təbliğatlarla beynəlxalq miqyasda qorunacağını vurğulayıb.

“Birgə fəaliyyətimiz, “Milli Dadlar” platformasının təqdimatı Prezident İlham Əliyevin ölkəmizdə turizm sektorunun inkişafı, həm Azərbaycançılıq, həm də milli-mənəvi dəyərlərimizin öyrənilməsi, təbliği istiqamətində apardığı ardıcıl siyasətin icrası istiqamətində atılan mühüm addımdır və alimlərimizin, Dövlət Turizm Agentliyinin bu siyasətə töhfəsidir”, - deyər akademik İsa Həbibbəyli bildirib.

Sonra çıxış edən Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev layihənin əsas məqsədinin milli kulinariya nümunələrinin qorunması, tanınması və gələcək nəsillərə ötürülməsinin təmin etmək olduğunu vurğulayıb.

“Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri milli kulinariyamızın təbliği və milli mətbəximizin tanınmasıdır. Bildiyiniz kimi, bu məsələ ölkə rəhbərliyinin daimi diqqətindədir. Cənab Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevə buna görə öz minnətdarlığımı çatdırmaq istədim. Bu istiqamətdə tərəfimizdən indiyədək müxtəlif layihələr həyata keçirilib və bir sıra layihələr də davam etməkdədir. Bunlardan biri də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının və Milli Kulinariya Mərkəzinin uzun müddətdir birlikdə işləyib hazırladığı “Milli dadlar” layihəsidir. Bu layihə və layihə çərçivəsində yaradılan onlayn platforma xalqımıza məxsus milli mətbəxin, eləcə də regionlarda unudulmuş qədim dadların yenidən bərpa edilməsi və qorunmasına, həmçinin gələcək nəsillərə çatdırılmasına dəstək vermək məqsədini daşıyır”, - deyər Fuad Nağıyev qeyd edib.

Agentlik sədri diqqətə çatdırıb ki, layihə müddətində elmi yanaşmanın və dəqiqliyin təmin olunması əsas prioritetlərdən olduğundan Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə sıx əməkdaşlıq həyata keçirilib, toplanmış milli dadla-

rın tərkibi, hazırlanma üsulu, tarixi və mədəni əhəmiyyəti AMEA-nın məlumatları və tövsiyələri əsasında elmi əsaslandırılıb, etibarlı və dayanıqlı elmi baza formalaşdırılıb.

“Bu platformaya biz Azərbaycanın kulinariyasının ən yeni ensiklopediyası da deyə bilərik. Layihəyə verdikləri elmi dəstəyə və əməkdaşlığa görə AMEA-ya, şəxsən akademik İsa Həbibbəyliyə öz dərin təşəkkürümü bildirirəm”, - deyər vurğulayan Fuad Nağıyev ölkəmizin zəngin gastronomiya potensialının həm də qastroturizm sahəsini inkişaf etdirməyə imkan verdiyini, bununla yanaşı, zəngin maddi-mədəni irsimizi, tarixi ənənələrimizi, mədəniyyətimizi də dünyaya tanıtmaya kömək etdiyini söyləyib. Vurğulayıb ki, milli yeməklərimiz daha böyük mənada tariximizi, milli kimliyimizi əks etdirir və bu məqamı nəzərə alaraq, layihənin ikinci mərhələsində bu milli dadların formalaşmasının arxasında duran tarix, mədəniyyət və insanların həyat tərzini əks etdirən məqamlar da araşdırılacaq: “Əlbəttə, bütün bu işlər folklorşünaslar, tarixçilər, etnoqrafqlar, dilçilər və kulinariya üzrə mütəxəssislərlə birlikdə həyata keçiriləcək. İnanırıq ki, yalnız mətbəx baxımından deyil, eyni zamanda milli

kimliyin qorunması baxımından da strateji əhəmiyyət daşıyan “Milli dadlar” layihəsi milli mətbəximizin qorunması və tanınmasında əhəmiyyətli rol oynayacaq”.

Daha sonra Dövlət Turizm Agentliyinin Qastronomiya şöbəsinin müdiri Səkinə Əsgərova “Milli Dadlar” onlayn platformasını təqdimatını edib.

Tədbirdə, həmçinin AMEA-nın Folklor İnstitutunun direktor müavini filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Afaq Ramazanova, AMEA-nın Tarix və Etnologiya İnstitutunun şöbə müdiri tarix elmləri doktoru, dosent İlhamə Məmmədova və AMEA-nın Tarix və Etnologiya İnstitutunun baş elmi işçisi tarix elmləri doktoru Solmaz Məhərrəmovanın çıxış edərək milli mətbəximizin tədqiq olunmasının əhəmiyyətindən və təqdimatı keçirilən “Milli Dadlar” onlayn platformasının önəmindən danışıblar.

Qeyd edək ki, “Milli Dadlar” layihəsi çərçivəsində Azərbaycanın iqtisadi-coğrafi rayonlarından elmi əsaslarla sənədləşdirilmiş milli mətbəx nümunələri barədə məlumatlar toplanıb. Layihənin ilkin mərhələsində müxtəlif yaş kateqoriyasından olan respondentlərlə sorğu aparılıb, toplanmış məlumatlara əsasən seçilmiş mətbəx nümunələri sənaye nümayəndələri, həmçinin ekspertlərin iştirakı ilə hazırlanaraq sənədləşdirilib və kataloqlaşdırılıb. Layihə çərçivəsində yaradılan eyniadlı onlayn platformada regional mətbəxlərin özünəməxsusluğu, mətbəx nümunələrinin adı, tərkibi, hazırlanma qaydası və digər məlumatlar əks olunub.

Layihənin ikinci mərhələsində mətbəx nümunələrinin kulinar aspektləri ilə yanaşı, sosial, mədəni və tarixilik istiqamətlərinin araşdırılması nəzərdə tutulur. Bu mərhələdə əsas məqsəd müxtəlif bölgələrə məxsus yemək və məhsullarla bağlı rəvayət, əfsanə, xalq inancları və s. kimi şifahi və yazılı xalq ədəbiyyatı mənbələrində yer alan məlumatların toplanıb sistemləşdirilməsidir. Bu mərhələdə AMEA alimlərinin və kulinariya üzrə mütəxəssislərin əməkdaşlığı ilə həyata keçiriləcək və tədqiqatların sonunda əldə olunmuş məlumatlar onlayn platformada yerləşdiriləcək.